

2 To 187/2001

Vrchní soud
v Olomouci

KRAJSKÝ SOUD OSTRAVA	
Dat: 18 -01- 2002	hod.
Podatel: _____	příloh _____
Hodnota koliků _____	

U s n e s e n í

Vrchní soud v Olomouci projednal ve veřejném zasedání konaném dne 18. prosince 2001 odvolání obžalovaného **Romana T** [redacted] nar. [redacted] proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11.10.2001, č.j. 36 T 12/2001–558, a rozhodl t a k t o :

Odvolání obžalovaného Romana T [redacted] se podle § 256 tr.ř. **z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 11.10.2001, č.j. 36 T 12/2001–558, byl obžalovaný **Roman T** [redacted] uznán vinným trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1 tr.zák. Za to mu byl podle § 219 odst. 1 tr.zák. uložen trest odnětí svobody v trvání 11-ti roků a 6-ti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. d) tr.zák. zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 228 odst. 1 tr.ř. byl obžalovaný rovněž zavázán povinností zaplatit **Rudolfu H** [redacted] nar. [redacted], bytem [redacted] náhradu škody ve výši 35.182,- Kč. Podle § 229 odst. 2 tr.ř. byl tento poškozený odkázán se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 1 tr.ř. byla Revírní bratrská pokladna v Ostravě, zaměstnanecká zdravotní pojišťovna, Michálkovická 108, Slezská Ostrava, odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle skutkových zjištění krajského soudu se obžalovaný **Roman T** [redacted] dopustil trestné činnosti tak, že v přesně nezjištěné době, v časných

ranních hodinách dne 18.1.2001 v [redacted] v objektu hospodářské budovy, navazující na garáž a dům č. [redacted] po delší dobu trvajících rozepřích se svou manželkou Monikou T [redacted] nar. [redacted], ve stavu prosté a lehké opilosti, po předchozí slovní rozepři, tuto fyzicky napadl a způsobil jí oděrky kůže na čele, špičce nosu, levém křídle nosním, tváří vpravo, krku oboustranně, horních a dolních končetinách oboustranně, krevní podlitinu na hrudníku vlevo a následně úmyslně za použití škrtidla ji usmrtil tak, že Monika T [redacted] utrpěla četné tečkovité krevní výrony přilbice, difúzní překrvácení měkkých plen mozkových, otok a výrazné překrvácení mozku a kmene mozkového, četné krevní výrony pod policnicí, překrvácení plíce, prokrvácení měkkých tkání na krku více vpravo a zlomeninu rohu jazyčky chrupavky štítné vpravo, přičemž příčinou její smrti bylo udušení stlačením krku a horních cest dýchacích utažením škrtidla.

Proti tomuto rozsudku si podal obžalovaný Roman T [redacted] v zákonné lhůtě, uvedené v § 248 odst. 1 tr.ř., odvolání.

Obžalovaný v písemném odůvodnění odvolání, zpracovaném jeho obhájcem JUDr. Karlem Polákem, vyjadřuje nesouhlas se závěry krajského soudu o tom, že jeho obhajoba je nevěrohodná, že mezi jeho výpověďmi jsou rozpory a že z trestného činu vraždy jej dostatečně usvědčují jak závěry znalců z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, tak i výpovědi svědků.

Odvolatel je přesvědčen, že mezi jeho výpověďmi nejsou rozpory, které by byly takového rázu, že by odůvodňovaly pochybnosti o věrohodnosti jeho tvrzení. K tomu namítá, že jeho výpověď z hlavního líčení byla shodná jak s výpověďmi z přípravného řízení ze dne 23.1.2001 a 26.4.2001, tak i ze dne 30.1.2001. U hlavního líčení k dotazu, proč na policii neuvedl, že když manželka přišla za ním na půdu, byla ubrečená, modrá a chraptěla, argumentuje tím, že o této skutečnosti podrobně a zcela shodně vypovídal před vyšetřovatelem policie při výslechu dne 26.4.2001.

Také je toho názoru, že přesvědčivě vysvětlil své výroky před některými svědky, že zabil svoji manželku. Tímto výrokem nemyslí usmrcení vlastní rukou, ale to, že svým chováním před kritickým dnem zapříčinil její smrt.

Odkazuje na to, že soud prvního stupně jeho vinu opřel hlavně o stanovisko znalců z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, ze kterého plyne, že zranění, které vedlo ke smrti manželky, tedy udušení, odpovídá škrcení, nikoliv oběšení, když škrtidla bylo použito spíše ve smyslu předozadního tahu, a že chybí znaky pro oběšení. Podle jeho názoru znalci přesvědčivě nevysvětlili mechanismus vzniku škrtící rýhy, jejího charakteru, jak je patrná z fotodokumentace na fotografii č. 9. Také odkazuje na závěry těchto znalců, ve kterých se uvádí, že nepravidelnost škrtící rýhy mohla být zapříčiněna pohyby oběti v sebeobraně a v konečné křeči před smrtí. Cituje také závěry znalce z hlavního líčení, který uvedl, že zvláštnost této rýhy je způsobena tím, že hrtan pruží a v tomto případě došlo k jeho zborcení, a dále rozvedl, že takovýto charakter rýhy mohl být způsoben i tím, že pod škrtidlem byl rolák. K tomu odvolatel zaujímá stanovisko, že tato skutečnost, tedy, že rolák byl pod škrtidlem, nemá žádnou oporu v provedeném dokazování a jen to, že poškozená měla rolák oblečený, nemůže být podkladem pro takovouto úvahu.

Odvolatel je tedy toho názoru, že jsou dány pochybnosti o mechanismu vzniku poranění s ohledem na jeho charakter a pokud je rozhodnutí o vině opřeno i o závěry znalců, kteří k tomuto mechanismu vzniku poranění zaujali stanovisko, měly by být tyto závěry přesvědčivé, nepřipouštějící jakékoliv pochybnosti. V tomto konkrétním případě však takovéto závěry postrádá.

Znovu opakuje, že svou manželku úmyslně za použití škrtidla neusmrtil a je přesvědčen, že důkazy provedené v průběhu celého trestního řízení

nemohou bez pochybností vést k závěru, že to byl on, kdo manželku úmyslně uškrtil.

Závěrem proto navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a aby byl v celém rozsahu zproštěn obžaloby.

Vrchní soud v Olomouci na podkladě podaného odvolání podle § 254 odst. 1 tr.ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo, přihlížeje přitom i k vadám, které nebyly odvoláním vytýkány. Na základě tohoto postupu dospěl k závěru, že podané odvolání obžalovaného Romana T. [REDACTED] je nedůvodné.

Pokud se týká řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, v tomto nebyly zjištěny takové podstatné vady, jaké má na mysli ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr.ř., tedy vady spočívající v porušení ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby. V tomto směru ani odvolatel nevznesl žádné připomínky.

Soud prvního stupně nepochybil v zásadě ani v rovině ustálení rozhodného skutkového děje. V tomto směru provedl veškeré potřebné důkazy, a to v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 tr.ř. Tyto pak hodnotil na základě pečlivého uvážení všech okolností případu, a to jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 2 odst. 6 tr.ř.). Nevytrhával tedy jednotlivé důkazy z kontextu provedení dokazování a přihlížel k jejich vzájemným vazbám. Odůvodnění napadeného rozsudku stran zásadních skutkových zjištění pak odpovídá ustanovení § 125 tr.ř., když soud prvního stupně vyložil, které skutečnosti vzal za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů. V tomto směru lze proto na příslušné pasáže odůvodnění napadeného rozsudku odkázat (odůvodnění napadeného rozsudku je však přesto nutno vytknout formální nedostatky spočívající ve stylizačních

nepřesnostech na straně 6, kde soud prvního stupně při citaci obsahu výpovědí svědků Jaroslava Š [redacted] Romana P [redacted] a Petra Š [redacted] zaměňuje osobu poškozené za osobu obžalovanou).

Ani odvolací soud nemá žádné pochybnosti o tom, že se skutek tak, jak je popsán ve výrokové části napadeného rozsudku, kterým byl obžalovaný Roman T [redacted] uznán vinným, stal.

Nutno říci, že uplatněné odvolací námitky obžalovaného, vztahující se ke skutkovým zjištěním napadeného rozsudku, vychází z verze, spočívající ve výpovědi obžalovaného ke skutkovému ději, kterou uvedl na svoji obhajobu v trestním řízení. Obžalovaný v nich především zdůraznil ochlazení vzájemných vztahů mezi ním a jeho manželkou v souvislosti s navázáním bližšího vztahu této s Robertem F [redacted] a vzrůstajícím napětím mezi ním a manželkou, které vyvrcholilo jejím vážným zájmem o zaměstnání v ostravském erotickém klubu. Obžalovaný v souladu s dalšími provedenými důkazy potvrdil, že dne 17.1.2001 ve večerních hodinách vezl manželku do Ostravy na místo schůzky s jejím potenciálním zaměstnavatelem, odkud se pak vrátil sám domů. Dále uvedl, že v časných ranních hodinách dne 18.1.2001 spal a byl probuzen manželkou, která přijela taxíkem, tato se převlékla a znovu odjela. K tomuto dni (čtvrtek) dále uvedl, že manželku neviděl, byl na tom psychicky špatně, snědl celou řadu léků a rozhodl si vzít život spácháním sebevraždy. Manželka pak přijela dne 19.1.2001 v časných ranních hodinách (pátek) v době, kdy již na půdě hospodářského stavení chtěl ukončit svůj život. Obhajoba obžalovaného pak spočívá v tom, že v žádném případě svou manželku v této době za použití škrtidla neusmrtil, když tato sama projevila zájem spáchat sebevraždu oběšením a za tímto účelem ji pouze zakotvil konec kabelu přenosné lampy, který si poškozená sama obtočila kolem krku za situace, kdy tento kabel byl rovněž obmotán kolem traverzy zapuštěné ve zdi u žebříku na půdu, na jehož příčce stála poškozená. Podle svého tvrzení pak měl omdlít a probrat se, až

když byla poškozená oběšená. Teprve až v této době pozoroval na puse poškozené krev.

Z provedeného hodnocení důkazů je patrné, že verze obžalovaného o tom, kdy došlo k této tragické události a jakým mechanismem došlo k usmrcení poškozené, zůstala osamocená a nemá oporu v provedených důkazech. Soud prvního stupně se musel předně zabývat otázkou (s ohledem na obhajobu obžalovaného), ve které době skutečně došlo k usmrcení poškozené. Odůvodnění napadeného rozsudku sice neobsahuje v tomto směru přímé závěry, avšak implicitně vyplývá z hodnocení provedených důkazů. Orgány činnými v trestním řízení byl totiž k upřesnění doby smrti poškozené na základě provedených důkazů pořízen časový snímek pohybu poškozené v kritické době. Je přitom nesporné, že obžalovaný vezl svou manželku dne 17.1.2001 ve večerních hodinách do Ostravy. Na určeném místě si ji vyzvedl svědek Jaroslav Š[redacted] s kterým odjela do jeho penzionu v [redacted]. Zde setrvala do časných ranních hodin dne 18.1.2001, odkud ji pak odvezl na žádost Jaroslava Š[redacted] jeho bratr, taxikář – svědek Petr Š[redacted] a to do jejího místa bydliště v [redacted]. Tento svědek zároveň potvrdil, že poškozená sice neskrývala určité obavy z jednání svého manžela, avšak na této nic zvláštního nepozoroval, a poté, co jí vysadil u jejího domu, odjel zpět do Ostravy. Tím bylo v zásadě vyvráceno tvrzení obžalovaného o tom, že se jeho manželka poté, co mu sdělila, že přijela taxíkem, převlékla, odešla z domu a cizím autem odjela pryč. Skutkové závěry o tom, že poškozená v této době setrvala ve svém bydlišti a v žádném případě nikam neodjela a že v této době došlo k jejímu usmrcení, jsou pak podporovány dalšími provedenými důkazy. Předně je to výpověď svědka Rudolfa H[redacted] (otec poškozené), který uvedl, že když po události hovořil s matkou obžalovaného, která obývá přízemí domu (místo činu), tato sdělila, že kolem 00.30 až 01.30 hodin ze středy na čtvrtek (ze 17.1. na 18.1.2001) slyšela kravál z bytu v podkroví, vyšla na chodbu ke schodišti, ale za chvíli byl potom již klid. Tuto výpověď svědka v zásadě potvrzuje i jeho manželka – svědkyně Božena H[redacted] která kromě toho uvedla, že její

vnuč M [redacted] (syn obžalovaného) jí sdělil, že v tu noc, tedy ve středu, se vzbudil, byl přítomen hádce mezi svými rodiči a také fyzickému útoku otce vůči své matce (o tomto bude pojednáno níže). Výpovědi těchto svědků o naznačených významných okolnostech projednávaného případu je přítom nutno hodnotit opatrně, neboť se jedná o zprostředkované svědectví a jejich věrohodnost je nutno hodnotit s dalšími provedenými důkazy. I když časový údaj denní doby, uváděný synem obžalovaného, není jednoznačný v tom, kterou noc měl vlastně na mysli, tedy jestli ze středy na čtvrtek nebo časně ranní hodiny ve čtvrtek, důležitým momentem v tomto směru je další část výpovědi svědkyně Boženy H [redacted] která upřesnila, že vnuč M [redacted] jí rovněž sdělil, že to bylo ve středu v noci a ve čtvrtek ráno ho otec omluvil ve škole. Tato významná okolnost je pak potvrzena zprávou příslušné Základní školy v [redacted] ze které vyplývá, že M [redacted] T [redacted] omluvil otec dne 18.1.2001 (čtvrtek) v dopoledních hodinách a tomu koresponduje i další zpráva Mateřské školy v [redacted] ze které rovněž vyplývá, že dalšího syna obžalovaného, L [redacted] z tohoto zařízení omluvil jeho otec také dne 18.1.2001 v ranních hodinách. Závěrům o tom, že k tragické události došlo skutečně v časných ranních hodinách dne 18.1.2001, jak k tomuto dospěl soud prvního stupně, nasvědčují i závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, ve kterých se kromě jiného uvádí, že poznatky o smrti poškozené v časných ranních hodinách dne 18.1.2001 nejsou v rozporu s nálezem při pitvě. Navíc tvrzení obžalovaného o době údajného oběšení jeho manželky je zpochybněno samotnými výsledky vyšetřování, na základě kterých nebyl zjištěn vůbec žádný poznatek o případném pohybu poškozené v době od časných ranních hodin dne 18.1.2001 do časných ranních hodin dne 19.1.2001 v okruhu míst a známých, kde by se tato mohla pohybovat. Proto ani odvolací soud nemá žádné pochybnosti o tom, že k tragické události došlo dne 18.1.2001 v časných ranních hodinách, a nikoli dne 19.1.2001, jak tvrdí obžalovaný, když následně po smrti poškozené předstíral před různými osobami, že tato je ještě naživu.

Odvolací soud se rovněž ztotožnil se skutkovými závěry soudu prvního stupně o tom, že to byl právě obžalovaný, který v kritické době svou manželku úmyslně usmrtil tak, že tuto nejprve fyzicky napadl a poté ji za použití škrtidla usmrtil. Obhajoba obžalovaného o tom, že tato se sama oběsila, byla spolehlivě vyvrácena závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, kterými byl objasněn mechanismus vzniku poranění na těle poškozené, včetně mechanismu jejího usmrcení. Tyto jsou v příkrém rozporu s tvrzením obžalovaného o mechanismu, jakým se měla údajně poškozená usmrtit sama. K námitkám obžalovaného o tom, že tyto závěry jsou nepřesvědčivé, nebylo možno přisvědčit. V první řadě je nutno uvést, že jak orgány činné v trestním řízení, tak i příslušní znalci rekonstruovali skutkový děj na základě objektivně zjištěných stop a tedy i mechanismus vzniklých následků a správnost těchto závěrů lze porovnat s dalšími provedenými důkazy. Především znalci ze soudního lékařství učinili spolehlivý závěr o tom, že stopy zajištěné na těle poškozené vyvracejí smrt poškozené oběšením, ale naopak svědčí o tom, že tato byla udušena stlačením krku a horních cest dýchacích utažením škrtidla, které útočník použil spíše ve smyslu předozadního tahu než utažením smyčky kolem celého obvodu krku, neboť při takovémto mechanismu by se vytvořila dvojitá horizontální uzavřená škrtící rýha všude stejně hluboká. Znalci stejně tak logicky vysvětlili, proč na přední části krku poškozené nebyla škrtící rýha tak výrazná jako na bočních stranách krku, což bylo vysvětleno tím, že hrtan do určité míry pruží, došlo k jeho zborcení nebo částečnému zborcení, a proto se tah škrtidla na bocích projevil výrazněji, případně tomu bylo proto, že poškozená měla rolák, který se dostal pod škrtidlo a proto se rýha neprojevila tak výrazněji zepředu. Podle názoru odvolacího soudu pak obě tyto možné alternativy jsou v souladu se skutkovými závěry soudu prvního stupně, neboť pouze nevýrazný charakter škrtící rýhy na přední části krku, pod kterým byla zjištěna rozsáhlá poranění, nemůže zvrátit správně zjištěný a objektivizovaný mechanismus smrti poškozené.

Pochybnosti o správnosti závěrů znalců z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, nelze mít i proto, neboť tyto jsou potvrzeny dalšími důkazy. Jedná se především o provedenou rekonstrukci na místě činu, v rámci které obžalovaný znázornil, jakým mechanismem měla jeho manželka údajně spáchat sebevraždu. Kromě toho, že znalci soudního lékařství tento mechanismus vyloučili, za pozornost stojí i ohledání traverzy, zapuštěné ve stěně, na které podle obžalovaného měl být omotán kabel přenosného světla, na kterém se měla jeho manželka údajně oběsit. Z tohoto ohledání v rámci rekonstrukce bylo zjištěno, že horní plocha železného profilu traverzy je souvisle zaprášena a nacházejí se tam zbytky pavučin a stébel slámy. To do značné míry zpochybňuje verzi obžalovaného o způsobu ukotvení kabelu na profilu traverzy, neboť by tento jistě zanechal stopy na zaprášeném povrchu horní plochy profilu traverzy. Obžalovaný při rekonstrukci k tomu navíc uvedl, že kabel přenosného světla byl na traverze namotán asi jeden rok. Takto zjištěný stav profilu traverzy při rekonstrukci ze dne 30.1.2001 tedy vážným způsobem zpochybňuje tvrzení obžalovaného o skutkovém ději tak, jak o něm tento vypovídal. Vážnou pochybnost o tom, že kabel přenosného světla byl v minulosti na této traverze namotán, potvrzuje i svědek Rudolf H. [redacted] který ve své výpovědi kromě jiného uvedl, že do domu obžalovaného docházel, nikdy neviděl přenosné světlo s kabelem namotaným na profilu traverzy a navíc také uvedl, že když chodil na půdu v domě obžalovaného (ta se nachází nad traverzou), musel si svítit baterkou.

Významné jsou rovněž svědectví svědků Antonína T. [redacted] a Josefa O. [redacted], kteří potvrdili, že obžalovaný se jim dne 20.1.2001 přiznal k tomu, že zabil manželku. I když obžalovaný ve své obhajobě a také nakonec i ve svých odvolacích námitkách zpochybňuje význam tohoto přiznání, stejně tak i odvolací soud, jako soud nalézací, dospěl k přesvědčení, že tímto projevem dal obžalovaný jednoznačně najevo, že to byl skutečně on, kdo svou manželku usmrtil. Tento závěr je především opřen o výpověď dalšího svědka Miroslava K. [redacted] který jako policista a příslušník eskorty doprovázel obžalovaného dne

20.1.2001 do Psychiatrické léčebny v Opavě, kde i určitou dobu konal ostrahu obžalovaného, přičemž tento potvrdil, že obžalovaný se mu průběžně svěřoval s okolnostmi tragické události, kdy mu mimo jiné sdělil, že manželku uškrtil provazem, resp. šňůrou, a že poté chtěl sám spáchat sebevraždu.

V neposlední řadě je třeba zmínit znovu i výpověď svědkyně Boženy H. (matky poškozené), která po tragické události komunikovala se svým vnukem M. (syn obžalovaného), který jí uvedl takové závažné a konkrétní skutečnosti o jednání obžalovaného v kritickou dobu, které korespondují s dalšími provedenými důkazy. Podle výpovědi této svědkyně ji vnuk M. uvedl, že v kritickou noc byl probuzen hádkou mezi otcem a matkou, otcem byl pak zahrán zpět na lůžko, vrátil se však zpět a viděl, jak otec dal matce takovou facku, že jí vytryskla krev z pusy, a bouchl ji do žeber. Jeho matka se nemohla nadechnout, otvírala pusy a říkala mu, ať se postará o L. (mladší bratr). Matka ležela na zemi v kuchyni, dívala se na něj a prsty ruky na něj zamávala. Otec držel matku pod krkem, dusil ji a potom bouchl do žeber. Otec pak na něj řval, on měl strach, brečel, ale stejně se díval. Potom otec přehodil matku jakoby přes záda, opět na něj řval a on omdlel. Svědkyně také uvedla, že její vnuk jí také na místě činu ukazoval, kde jeho matka ležela v kuchyni, a svědkyně si po jeho odchodu toto místo prohlédla a na tapetě kuchyňské linky viděla drobnou kapku krve. Při další návštěvě domu byly však již tapety stržené. Podle jejího názoru to musela udělat matka obžalovaného.

I podle názoru vrchního soudu je výpovědí výše uvedené svědkyně zprostředkovaná výpověď syna obžalovaného dostatečně věrohodná a nejsou pochybnosti o tom, že tento pozoroval určitou fázi jednání obžalovaného v kritické době. Tato věrohodnost se předně opírá o lékařskou zprávu MUDr. Marie F. (psychiatra pro děti a dorost), která dokumentuje, že nezletilý M. T. je u této lékařky v ambulantní péči pro posttraumatickou stresovou poruchu, která se rozvinula v důsledku tragédie v rodině, přičemž lékařka nedoporučila z důvodu těchto psychických potíží výsledků tohoto

nezletilého orgány činnými v trestním řízení. Další zprávou této lékařky je pak dokumentován obsah klinického vyšetření nezletilého M[redacted] T[redacted] který v zásadě koresponduje s tím, co tento uvedl své babičce. Tímto je doloženo, že zjištěné závažné psychické potíže nezletilého musely být vyvolány skutečně závažnou psychotraumatizující událostí.

Velmi věrohodně pak vyznívá tvrzení nezletilého M[redacted]chala T[redacted]ománka o tom, co se událo v obytné části domu obžalovaného, a to zejména pokud se jedná o popis útoku obžalovaného na tělesnou integritu poškozené, a to na obličejovou část a přední část jejího těla. Tomu totiž korespondují některá objektivizovaná poranění na těle poškozené. Soudní pitvou byla zjištěna právě krvácející poranění v obličejové části poškozené a také krevní podlitina o průměru 1,5 cm při dolním oblouku hrudníku vlevo těla poškozené. Znalci přitom nevyloučili, že i tato poranění mohla vzniknout aktivním násilím, a to tupými údery pěstí či kopnutí. Přitom znalci jednoznačně vyloučili, že drobná poranění na těle poškozené, zejména pak krvácející poranění v obličejové části, mohla vzniknout po smrti poškozené (jak v rámci své obhajoby naznačoval obžalovaný), neboť vykazovala vitální reakci.

Faktem přitom je, že tvrzení svědkyně Boženy H[redacted]ajdučkové o nález kapky krve na tapetě kuchyňské linky nemohlo být objektivizováno, neboť policejní orgány dne 20.1.2001 provedly ohledání místa činu pouze v hospodářském objektu, ve kterém bylo nalezeno tělo poškozené, a prohlídce bytového prostoru nebyla věnována dostatečná pozornost. Skutečnosti, o kterých se zmínila svědkyně Božena H[redacted]ajdučková byly pak zadokumentovány až při jejím procesním výslechu dne 23.3.2001, tedy po více než dvou měsících od tragické události, a s ohledem na to, co tato svědkyně uvedla, by bylo doplnění ohledání místa činu již bezpředmětné. Přesto, na základě výše uvedeného, mohl i odvolací soud konstatovat, že nejsou žádné pochybnosti o tom, že obžalovaný se jednání, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozsudku, dopustil.

V tomto směru bylo nutno odmítnout i jeho odvolací námitky, spočívající v tom, že jeho učiněné výpovědi v trestním řízení netrpí rozpory. Již ve své výpovědi z přípravného řízení ze dne 30.1.2001 kromě jiného uvedl, že její manželka poprosila, aby ji omotal kabel kolem krku, což učinil a následně ji udělal na konci smyčku nebo uzel. Ve své další výpovědi z přípravného řízení ze dne 26.4.2001 byl pak obžalovaný v závěru výsledku vyzván, aby demonstroval, jak omotal kolem hlavy poškozené kabel, k čemuž obžalovaný prohlásil, že tato si kabel omotala kolem hlavy sama a on udělal na jejím konci pouze uzel. Ve své výpovědi ze dne 30.1.2001 také obžalovaný uvedl, že když jeho manželka přišla do hospodářského objektu, rozsvítila normální světlo a vytáhla zástrčku kabelu přenosné svítliny. Při rekonstrukci ze dne 21.2.2001 však tvrdil, že zástrčku vodiče přenosného světla vytáhl sám ze zásuvky ještě před příchodem manželky domů. Nejedná se tedy jen o to, že obžalovaný při své výpovědi ze dne 30.1.2001 uvedl ke své manželce, že když tato se vrátila, připadala mu pouze taková malátná, když pak ve své výpovědi ze dne 26.4.2001 původní stav poškozené vystupňoval tak, že tato brečela, sýpala a hrála všemi barvami. Nevěrohodnost tvrzení obžalovaného o tom, v jakém stavu poškozená přišla domů, bylo nakonec vyvráceno výpovědí svědka Petra Šebka, který ji jako řidič taxislužby v kritické době vezl domů, přičemž k jejímu stavu uvedl, že tato byla trochu opilá, jinak se chovala normálně, na nic si nestěžovala, pouze projevila určitou obavu z reakce svého manžela. I tato výpověď svědka Petra Šebka v kontextu s dalšími provedenými důkazy vylučuje takový psychický stav poškozené, který by podporoval verzi o údajném úmyslu poškozené spáchat sebevraždu.

Na závěr je nutno se ještě zmínit o závěrech znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie, včetně závěrů znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, které potvrdily příčetnost obžalovaného v době spáchání činu. Skutkové závěry soudu prvního stupně pak nepochybně zapadají do zjištěného psychologického obrazu obžalovaného s tím, že z psychologického hlediska je věrohodnější hledat motivaci jeho

jednání v afektu zlosti, kdy obžalovaný dospěl ke zjištění, že nemůže nijak debakl manželství napravit. Znalci bylo zároveň vyloučeno, že by tento jednal v chorobné žárlivosti.

Soud prvního stupně pak důvodně jednání obžalovaného, kterého se dopustil vůči své manželce, podřadil pod skutkovou podstatu trestného činu vraždy podle § 219 odst. 1 tr.zák. Nejsou rovněž pochybnosti o tom, že obžalovaný se posuzovaného jednání dopustil v přímém úmyslu podle § 4 písm. a) tr.zák., jak k tomuto závěru dospěl i soud prvního stupně.

Soud prvního stupně obžalovanému Romanu Tománkovi uložil za spáchaný trestný čin vraždy podle § 219 odst. 1 tr.zák. v rámci zákonné trestní sazby tohoto trestného činu (10 až 15 let) trest odnětí svobody v trvání 11-ti a půl roku, tedy mírně nad jednou čtvrtinou zákonné trestní sazby. Soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku pak takto uloženou výši trestu odnětí svobody odůvodnil zejména tím, že obžalovaný spáchal čin úmyslně, když následně si počínal tak, aby co nejvíce zakryl stopy své účasti na činu a na tento se přišlo co nejpozději a o existenci své manželky podával nepravdivé zprávy. Ve prospěch obžalovaného byla zohledněna pouze jedna polehčující okolnost, a to, že před spácháním činu vedl řádný život.

Podle názoru odvolacího soudu však nalézací soud nedostatečně vyhodnotil konkrétní stupeň společenské nebezpečnosti spáchaného činu obžalovaného a také, že obžalovanému nemohlo být přičítáno více polehčujících okolností, které by v případě jejich existence (např., že při objasňování své trestné činnosti napomáhal příslušným orgánům a svého činu upřímně litoval) mohly vést k závěru o přiměřenosti takto uloženého trestu. Soud prvního stupně v tomto směru nezohlednil v neprospěch obžalovaného především další významné okolnosti projednávaného případu, včetně vzniku dalších následků, které v souvislosti se spáchaným činem obžalovaného vznikly. Na základě výsledků provedeného dokazování bylo totiž možno dovodit

závěr, že obžalovaný nejednal v náhlém afektu, ale již před příjezdem své manželky domů byl rozhodnut tuto usmrtit, což dal najevo svým kategorickým chováním v době činu, jak se o tom zmínil jeho syn Michal, a tuto brutálním způsobem usmrtil bez jakékoliv možnosti obrany ze strany poškozené proti vedenému útoku. Nelze ani přehlédnout, jak rovněž vyplynulo z vyjádření syna obžalovaného, že poškozená byla ztotožněna s tím, že ji manžel usmrtí, čemuž evidentně nasvědčovalo její chování, když na přítomného syna Michala ještě zamávala a vzkázala mu, aby se postaral o svého mladšího bratra Lukáše. Velmi závažným okamžikem této celé tragédie je pak okolnost, že obžalovanému v jeho rozhodnutí usmrtit poškozenou nezabránila ani přítomnost jeho syna Michala, který v určité fázi celou událost sledoval. Tento vysoký konkrétní stupeň společenské nebezpečnosti jednání obžalovaného pak nemůže výrazně snížit okolnost, že poškozená jednala v rozporu s morálními pravidly manželského soužití. Navíc je nutno poukázat na další vzniklé následky, spočívající v tom, že nejen syn obžalovaného Michal trpí závažnými psychickými potížemi, ale že oba synové v důsledku jeho činu přišli o svou matku, a to ve věku, kdy nejvíce potřebují mateřskou starostlivost a péči. V tomto směru jsou tyto vztahy nenahraditelné a nelze vyloučit, že budou v důsledku jejich absence oba synové obžalovaného postiženi ve svém dalším vývoji.

Na základě výše uvedeného je proto odvolací soud toho názoru, že soudem prvního stupně uložený trest odnětí svobody obžalovanému je nepřiměřeně mírný a obžalovanému měl být uložen trest odnětí svobody spíše kolem jedné poloviny zákonné trestní sazby. Odvolací soud však již nemohl zjištěné pochybení soudu prvního stupně napravit, neboť tomu brání princip zákazu reformace in peius uvedený v ustanovení § 259 odst. 3 tr.ř., když v neprospěch obžalovaného nebylo státním zástupcem podáno odvolání.

Soud prvního stupně v souladu s ustanovením § 39a odst. 2 písm. d) tr.zák. pak obžalovaného správně zařadil pro výkon uloženého trestu odnětí

svobody do věznice se zvýšenou ostrahou, když nebyly shledány podmínky pro jeho zařazení do mírnějšího typu věznice ve smyslu § 39a odst. 3 tr.zák.

Pochybení neshledal odvolací soud ani stran výroku nalézacího soudu o náhradě způsobené škody, kterou uplatnil poškozený Rudolf Hajduček v souvislosti s vynaloženými výdaji na pohřeb zemřelé Moniky Tománkové. V tomto směru lze odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku s tím, že při rozhodování o tomto nároku na náhradu škody poškozeným bylo vycházeno z ustanovení § 449 odst. 2 občanského zákoníku jako právního podkladu pro přiznání této náhrady škody v trestním řízení. Soud prvního stupně rovněž postupoval důvodně, když tomuto poškozenému kromě jiného přiznal náklady na zřízení pomníku pouze ve výši 10.000,- Kč, a to v souladu s nařízením vlády č. 108/1994 Sb. ze dne 11.5.1994, kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony (ve znění pozdějších předpisů), když podle § 37 odst. 2 tohoto nařízení náhrada nákladů na zřízení pomníku nebo desky nesmí přesáhnout částku 10.000,- Kč. Jestliže poškozený Rudolf Hajduček uplatnil náhradu škody za zřízení pomníku ve výši 52.690,- Kč, pak soud prvního stupně postupoval správně, když tomuto přiznal uplatněný nárok za zřízení pomníku pouze ve výši 10.000,- Kč a podle § 229 odst. 2 tr.ř. tohoto poškozeného odkázal se zbytkem takto uplatněného nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Jinak je však tomu v případě poškozené Revírní bratrské pokladny v Ostravě, zaměstnanecké zdravotní pojišťovně, kterou soud prvního stupně podle § 229 odst. 1 tr.ř. odkázal s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních s odůvodněním, že tento poškozený do zahájení dokazování nedoložil, v jaké konkrétní výši vznikly náklady v souvislosti se smrtí Moniky Tománkové. Jak vyplývá z protokolu o hlavním líčení ze dne 10.10.2001 (č.l. 542) soud prvního stupně na počátku hlavního líčení postupoval tak, že podle § 206 odst. 2 tr.ř. přečetl z č.l. 357 návrh na náhradu škody tohoto poškozeného, který skutečně neměl všechny náležitosti

řádného uplatnění náhrady škody. Soud prvního stupně však zřejmě přehlédli, že na č.l. 519 spisu je založen písemný návrh (ze dne 23.8.2001) tohoto poškozeného na náhradu škody ve výši 517,- Kč, která vznikla v souvislosti s újmou na zdraví u poškozené Moniky Tománkové, a to i s doložením potřebných dokladů. Lze proto dovodit, že tento poškozený včas a řádně uplatnil nárok na náhradu škody, a proto mu měl soud prvního stupně uplatněný nárok na náhradu škody přiznat. Odvolací soud však nemohl již toto pochybení napravit, neboť tomu brání opět princip zákazu reformace in peius uvedený v ustanovení § 259 odst. 3 tr.ř., když jak tento poškozený, tak ani státní zástupce nepodali v neprospěch obžalovaného odvolání. Z tohoto důvodu musel být výrok soudu prvního stupně podle § 229 odst. 1 tr.ř. ve vztahu k poškozené Revírní bratrské pokladně v Ostravě, zaměstnanecké zdravotní pojišťovně, ponechán v platnosti.

Ze všech těchto důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

V Olomouci dne 18. prosince 2001

Předseda senátu:

JUDr. Vladimír Š t e f a n

Zpracoval:

JUDr. Stanislav U r b a n e c

